

מ"ת 67365/09/19 - מדינת ישראל נגד עז אלאדין חאמד, אחמד אבו עאבד

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 67365-09-19 מדינת ישראל נ' חאמד(עציר) ואח'

בפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
מבקשת מדינת ישראל
נגד ע"י ב"כ עוה"ד מורן לוי וראזי בטחיש
משיבים 1. עז אלאדין חאמד (עציר)
2. אחמד אבו עאבד (עציר)
שניהם ע"י ב"כ עו"ד דרוויש נאשף

החלטה

עבירות ומעשים:

העבירות המיוחסות למשיבים:

- נגד המשיבים הוגש ביום 29.9.19 כתב אישום המייחס להם עבירות חבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332(2) לחוק; גניבת רכב, לפי סעיף 413ב(א) לחוק; קבלה ושימוש ברכב גנוב, לפי סעיף 413 לחוק; שינוי זהות של רכב, לפי סעיף 413ט לחוק; החזקת מכשירי פריצה לרכב, לפי סעיף 413ז לחוק; פריצה לרכב, עבירה לפי סעיף 413 סיפא לחוק; וכניסה ושהייה שלא כדין בישראל, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952.
- בנוסף יוחסו למשיב 1 עבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה; הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודה; ונהיגה ללא ביטוח תקף, עבירה לפי סעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970.
- המשיב 2 עומד לדין גם בגין חובת נוסע, לפי סעיף 64א1 בנסיבות סעיף 64א(ב) לפקודה.

המעשים הנטענים:

- במועד הרלבנטי לאישום לא היה למשיבים היתר כדין להיכנס ולשהות בישראל, ולא היה למשיב 1 רישיון נהיגה תקף.

2. ביום 25.7.19 נגנב רכב סקודה מ.ר. 43-063-54, ועובר ליום 20.9.19 קיבלו המשיבים או מי מטעמם את הסקודה הגנובה ושינו את זהותה בכך שהחליפו את לוחיות הזיהוי של הרכב למספר 45-121-80.
3. סמוך ליום 20.9.19 נכנסו המשיבים יחד עם אחר לישראל שלא כדין כשהם נוסעים בסקודה, כשהם מצוידים בציוד לפריצת כלי רכב וגניבתם, לרבות מכשיר לשיבוש תדרים. המשיבים והאחר הגיעו ליהוד, ושם גנבו רכב יונדאי מ.ר. 45-057-37.
4. המשיבים המשיכו ונסעו בסקודה, בעוד האחר נהג אחריהם ביונדאי. במהלך נסיעתם, עת עברו בצומת מכביש 551 לכביש 444, נסעו המשיבים והאחר בפראות וחצו שלא כדין את הצומת כשמופע אדום ברמזור.
5. בזמן זה נודע למשטרה אודות התנהלות המשיבים, ועל כן בוצעה חסימה גלויה על כביש 444 בסמוך לכוכב יאיר, על מנת לעצור את כלי הרכב ואת יושביהם.
6. בסמוך לשעה 02:30 הגיעו המשיבים בסמוך לחסימה, כאשר המשיב 1 נהג ברכב הסקודה, נאשם 2 ישב לצדו, והאחר נהג אחריהם ברכב היונדאי. בראותם את החסימה, ובמטרה להתחמק ממעצר, ביצעו המשיבים סיבוב פרסה והחלו נוסעים בפראות, בניגוד לכיוון התנועה, והתנגשו בניידת משטרה שנסעה כחוק בכביש וניסתה לעצרו. מיד לאחר מכן, המשיכו המשיבים בנהיגה פרועה ומסוכנת, בניגוד לכיוון התנועה, כאשר הם מאלצים נהגים לסטות מנתיב נסיעתם כדי לא להיפגע על ידי המשיבים.
7. אותה עת נהג במקום ברכבו מר יהושע אלוני כשלצדו אשתו גב' אביבה אלוני. המשיבים שנסעו בפראות ובמהירות בניגוד לכיוון התנועה התנגשו ברכב הטויוטה, וגרמו לפציעתם של בני הזוג שפוננו לבית החולים לקבלת טיפול רפואי. כמו כן גרמו המשיבים לפגיעה קשה בטויוטה.
8. כתוצאה מפגיעתם בטויוטה איבדו המשיבים שליטה על הסקודה, הרכב סטה מהמסלול והתהפך מספר פעמים עד שהגיע לעצירה כשגגו מטה. האחר, שהבחין במתרחש, עצר את היונדאי לפני החסימה, נטש את הרכב ונמלט רגלית מהמקום.
9. המשיבים, שנפצעו ודיממו, נחלצו מהסקודה, נמלטו בריצה מבלי שעצרו לבדוק את מצבם של בני הזוג אלוני ולהזעיק עזרה, הסתתרו בקרבת מקום, אך אותרו ונעצרו על-ידי שוטרים.

המחלוקת בין הצדדים לעניין קיומה של מסכת ראייתית לכאורית מספקת:

1. הסניגור המלומד חלק על קיומן של ראיות לכאורה למעורבותם של המשיבים בעבירות המיוחסות להם בכתב האישום, למעט שהותם שלא כדין במדינת ישראל.
2. תמצית טענות התביעה:

א. הסקודה והיונדאי נסעו יחד מאזור גניבת הרכב ועד לצומת אייל, כאשר שוטר מתצפת הבחין ביונדאי באדם אחד ובסקודה בשני אנשים. בסקודה נמצאו כאמור כלי פריצה;

ב. השוטר סהר קהלני דיווח כי רכב הסקודה שנסע לכיוון המחסום ביצע לפתע פרסה, פגע בו וברכב נוסף של אזרחים, התהפך והעד ראה 2 אנשים שפרקו מהרכב. בסמוך לכך, רכב היונדאי סטה לשול הימני ולא התקרב למחסום, כאשר נהגו ברח מהרכב;

ג. בתוך הסקודה על כרית האוויר מצידו של הנהג נמצא דמו של המשיב 1, ומימין לממצא זה נמצא גם DNA של המשיב 2;

ד. המשיב 1 בחקירתו שמר על זכות השתיקה, לא נתן הסבר להימצאות DNA שלו ברכב, אולם קשר עצמו לרכב בכך שאישר כי ישב מאחור;

ה. למשיב 2 אין הסבר להימצאות דמו ברכב, טען בחקירה כי היה במטע האבוקדו כדי להשיג עבודה, אולם לרופאה שבדקה אותו אמר שהיה מעורב בתאונת דרכים;

3. תמצית טענות הגנה:

א. השוטרים לא ראו ברמת זיהוי מספקת את הנוסעים בסקודה והגיעו למקום רק לאחר שהמעורבים כבר ברחו מהרכב. כמו כן, החלונות האחוריים של הרכב מושחרים ויתכן שעל כן לא הבחין השוטר כי ברכב נסעו שלושה, כטענת המשיב 1;

ב. בכל הנוגע למשיב 1 נטען כי המשיב 1 ישב בסקודה מאחור, ולאחר התאונה יצא מהשמשה הקדמית ועל כן נמצא DNA שלו על כרית האוויר של הנהג. לא נערך חיפוש ל-DNA של המשיב 1 בחלק האחורי של הרכב כדי לתמוך בטענתו. אין ראיות לכך שהמשיב 1 ידע כי רכב הסקודה הוא גנוב;

ג. בנוגע למשיב 2 נטען, כי הוא נעצר זמן ממושך (כשעתיים וחצי) לאחר האירוע, והראיה היחידה להימצאותו בסקודה היא ראיית DNA, אולם יתכן שהיה ברכב בהזדמנות אחרת; אין ראיות לידיעת המשיב 2 שהרכב היה גנוב. לא היו ממצאים ברכב שיכולים ללמד על כך שהרכב היה גנוב. אין טענה להחזקה תקופה שכן הרכב נגנב זמן רב לפני כן. גרסת המשיב 2 היא שהיו שלושה אנשים ברכב, המשיב 2 ישב מאחור, ושברגע שהנהג החל להימלט מהשוטרים בנהיגה פרועה צעק לו המשיב 2 וביקש ממנו לעצור;

ד. אין ראיה הקושרת את המשיב 2 לגניבת רכב היונדאי, וישנה ראיה נסיבתית אחת עליה הצביעה המבקשת והיא העובדה ששני כלי הרכב נכנסו ויצאו מכביש 6 ביחד. אין ראיות נוספות דוגמת מחקרי תקשורת או שיחות טלפון בין המעורבים, ואין ראיות פורנזיות ברכב היונדאי שנתפס;

עיקר הראיות:

תיעוד פעולות וממצאי שוטרים בזירה:

רס"ב **ניר אודי קרקו** דיווח שהבחין בשני נוסעים ברכב הסקודה ובנוסע אחד ברכב היונדאי [מסמך ו'].

מדו"ח הצפיה במצלמת הניידת בה נהג השוטר סהר קהלני נצפה רכב הסקודה כשהוא יורד לשול ימני מבצע פניית פרסה, מנגח רכב משטרתי ונוסע בניגוד לכיוון התנועה. לאחר מכן נראה רכב עם סימני פגיעה ורכב הסקודה הפוך ליד מעקה הבטיחות.

מדו"ח פעולה של סהר קהלני [מסמך י"ב] עולה כי לאחר התהפכות רכב הסקודה שני חשודים נמלטו בריצה מהרכב, חצו את הכביש לתוך מטעי אבוקדו סמוכים, ולאחר סריקות במטע נמצא המשיב 1 כשהוא מכוסה בעלים שוכב מתחת לאחד העצים במרכז המטע, כשהוא חבול בכל חלקי גופו ומדמם מגבו, ללא נעליים לרגליו [תצלומים, מסמך ע"ה].

המשיב 1 מסר לקהלני שהוא לא נהג ברכב אלא אחר בשם אחמד מאסראווה וטען כי הפציר בנהג לעצור אך הוא סרב ונמלט מהשוטרים ולכן הוא נבהל וברח.

בחלוף כ-20 דקות אותר באמצעות כלב הרחה המשיב 2, כשהוא מסתתר מתחת לאחד העצים במטע. הוא היה חבול בידיו, חולצתו קרועה, אמר שגופו כואב והוא רוצה ללכת לבית חולים.

ברכב הסקודה נמצאו כלי פריצה ובהם מברגים, ג'בקות, מגזריים ודיסק חיתוך חשמלי, כעולה מחוות דעת דוד סבח מומחה מכשירי פריצה מיום 22.9.19, וכן שני סטים של הנעה, ארבעה מחשבי רכב, כפפות שחורות בעלות שוליים בצבע תכלת, סכין יפני, מברגה, מפתחות אומים ומפתח שוודי, דיסקים לחיתוך ברזל, מסכות פנים שחורות וכובע שחור. עוד נמצאו בסקודה ארבעה מחשבי רכב ועוד [תצלומים, מסמך 28]; דו"ח תפיסה, מסמך מ"ב; חוות דעת, מסמך מ"ג; דו"ח פעולה, מסמך ט"ו]. בנתיב הבריחה של החשודים נמצא ציוד נוסף בכללו כובע, כפפות נוספות (אחת בצבע שחור עם שוליים תכלת), זוג נעלי ספורט שחורות.

תיעוד רפואי וממצאי מז"פ:

ביחס למשיב 1 - נמצאה דגימת DNA של המשיב 1 על כרית אוויר צד שמאל מצידה הפונה לצד הנהג באזור מושב הנהג [מסמך נ"ב, מסמך מ"ו ועוד].

ביחס למשיב 2 - בתיעוד צילומי נראים פצעי שפשוף בפלג גופו העליון [תצלומים, מסמך ע"ח] ובמכתב שחרור בי"ח קפלן מיום 20.9.19 צוין כי נחבל בחזה ובגב. לרופאה מסר המשיב 2 באמצעות המתורגמן: "חולה עם חבלת חזה בחזה, סיפור של תאונת דרכים, לאחריה בריחה שלו עם נפילה" [מכתב סיכום שחרור, מסמך כ"ז]. דגימת DNA של המשיב 2 נמצאה בפיית בקבוק מים שנמצא ברכב הסקודה, ועל כרית אוויר צד ימין מצידה הפונה החוצה מצד הנוסע קדמי ימני [מסמכים נ"ג, צ"ג ומ"ו].

בנוסף נדגמו ברכב הסקודה מטושים שסומנו א.א.4 - חומר חשוד כדם שהיה על גבי כרית אוויר בצבע ורוד שנמצאת בגלגל ההגה, ו-א.א.8 ו-א.א.9 מטושים שנדגמו משלט הרכב ואזיקון שהיה מחובר אליו, אשר לא נמצאו להם התאמות.

מתיעוד צילומי של רכב הסקודה לאחר האירוע עולה כי אכן חלון אחורי ימני היה בצבע שחור. אין תיעוד לחלונות הנוספים אשר נופצו כולם [מסמך מ"ו].

הודעות המשיבים:

המשיב 1 הודה כי היה ברכב הסקודה, אולם הכחיש שנהג ברכב [הודעה מיום 21.9.19 עמ' 4 ש' 9-12]. כאשר נשאל בנוגע לזהות הנהג, למקור הרכב, ובנוגע לקשר שלו עם המשיב 2, שמר על זכות השתיקה [שם ש' 13-25]. בחקירתו מיום 23.9.19 מסר כי לקח טרמפ עם רכב הסקודה, ישב מאחור בצד ימין, ולא הכיר את האחרים ברכב. צעק לנהג לעצור אך הוא לא הקשיב לו. במהלך התאונה הוא עף מחלון הרכב [הודעה מיום 23.9.19 עמ' 5 ש' 116-117], אולם כשנמסר לו שברח מהרכב, חצה שני נתיבים, גדר הפרדה, עוד שני נתיבים ועוד גדר והמשיך לרוץ לשטח הפתוח בו נעצר, התחמק מלהשיב [שם ש' 102-103, 120].

המשיב 2 הודה כי נכנס לישראל ביום המעצר כי רצה לעבוד, ושלל שברח מהחוקרים, לטענתו הוא הגיע במונית למקום בו נעצר וישן במקום מתחת לעץ [הודעה מיום 25.9.19 עמ' 2 ש' 10, 30-32, הודעה מיום 23.9.19 עמ' 3 ש' 11]. המשיב 2 שלל בחקירתו נוכחות ברכב הסקודה, אף לאחר שעומת עם ממצאי ה-DNA ברכב. כן שלל קשר לרכב היונדאי ושלל היכרות עם המשיב 1. המשיב 2 הכחיש שאמר לרופאה שהיה מעורב בתאונת דרכים, וטען שאמר לה שהשוטרים היכו אותו.

דין ומסקנות:

1. אין חולק כי רכב הסקודה הוא רכב גנוב, אשר נשא לוחיות זיהוי מזויפות, שהיה עמוס בציוד ייעודי לפריצה ולגניבת כלי רכב, לרבות משבש תדרים ומחשבי רכב. פרט להימצאותם של המשיבים ברכב כנלמד ממצאות DNA של שניהם בו, אין אינדיקציה ישירה למודעות של המשיבים להיות הרכב גנוב או למעורבות של מי מהם בזיוף כאמור. עם-זאת, בנסיבות המחשדות של העניין, וכאשר אין בכוחן של אמרותיהם הבעייתיות של המשיבים כדי למחות את רושם של המובן והסביר, ניתן לקבוע כי קיימת תשתית מספקת לכך שהמשיבים עברו עבירות של קבלה ושימוש ברכב גנוב והחזקת מכשירי פריצה לרכב. יש לדחות בשתי ידיים את טענותיהם של שני המשיבים בדבר המצאות תמימה במקום, משנמצא כי שניהם נסעו ברכב, ואפילו איש מהם לא נהג, כשהרכב גנוב ועמוס בכלי פריצה, ויתר נסיבות מחשדות. השכל הישר וניסיון החיים מלמדים, כי מבצעי עבירה אינם מזמינים 'משקיפים' לארח להם לחברה בעת ביצועה של עבירה, וכל עוד לא מוכח אחרת - רשאי בית המשפט לראות ב'נוכחות' כאמור, בסיס לקביעת אחריות לביצוע העבירה [בש"פ 1668/10 **גמזו נ' מ.י.** (2010) ואסמכתאות הנזכרות שם; ע"פ 8021/13 **תותונגי נ' מ.י.** (2014) לענין נוכחות לא-מקרית במקום או רכב בו הוחזק דבר-מה אסור; ע"פ 8415/16 **אבו עסא נ' מ.י.** (2018) לענין נטלי השכנוע לענין משמעותה של נוכחות הנאשם בזירת העבירה; ע"פ 4205/14 **בן יצחק נ' מ.י.** (2016) לענין הרשעה מכוח שותפות גם ללא ביצוע פיזי או במצב של אי-בהירות מי ביצע פיזית, ולענין שותפות ספונטאנית; ע"פ 273/14 **פארס נ' מ.י.** (2014) לענין ביצוע בצוותא ו"הסכמה ספונטאנית" להחמרה באירוע];

2. ולאירוע החמור של נסיעה ברכב תוך סיכון חיי אדם וחבלה בכוונה מחמירה:

א. ממזכרי השוטרים עולה כי נצפו ברכב הסקודה שני נוסעים מקדימה, וכי שני אנשים נצפו יוצאים מהרכב לאחר התאונה. יחד עם זאת, יש בחומר החקירה אינדיקציה לכך שכל

חלונות הרכב (למעט אחורי ימני) נופצו בתאונה, ולכך שחלונות הרכב מאחור היו כהים (חלון שנותר בצד ימין אחור הוא כהה), כמו כן ממצאי DNA שנאספו ברכב נראה כי נדגמו שתי דגימות דם - מכרית האוויר בגלגל ההגה וממפתח הרכב - מוצגים שמפאת מיקומם יש בהם להצביע על זהות הנהג, ולדגימות אלה לא נמצאו התאמות. כמו כן, מכיוון שאין מחלוקת כי בתאונה התהפך רכב הסקודה על גגו, ויושבי הרכב נאלצו לצאת מצידיו (מבעד לחלונות שהתרסקו), הרי שלא ניתן לשלול העברה של הדם אל כריות האוויר הקדמיות בעת היציאה מהרכב. קיימת אפוא בעייתיות מסוימת בתשתית הראייתית לעניין מספר הנוסעים ברכב ומי נהג בפועל, אך לבעיה זו אין נפקות ממשית, כפי שיבואר להלן;

ב. אלא המשיבים מצידם לא סיפקו הסברים מספקים בנוגע לנסיבות הימצאותם ברכב העמוס בכלי פריצה; גרסתו של המשיב 2, שטען כי כלל לא היה ברכב, מופרכת בממצאי DNA; גרסתו של המשיב 1 הינה למצער חלקית ומתחמקת - מצמצם מחלקו וטוען כי צעק לנהג לעצור, אך אינו מתייחס לצידוד הפריצה הרב שנמצא בסקודה, אינו מתאר את נהג הרכב, טוען כי אינו מזהה את המשיב 2, ובריחתו מהמקום על אף פציעתו המשמעותית עולה כדי התנהגות מפלילה המצביעה על אשמה - ולכן ניתן לקבוע כי קיימות ראיות מספיקות גם בכל הנוגע לחלקם של המשיבים בביצוע העבירות של חבלה בכוונה מחמירה וסיכון חיי אדם, למצער מכוח צוותא חדא, בחבירה ספונטאנית שטיבה תולדה צפויה וידועה של מזימת גניבת רכבים ואפשרות ההיקלעות למרדף משטרתי [לעניין זה ראו פסיקה הנזכרת לעיל וכן ע"פ 7632/05 **אלאטרש נ' מדינת ישראל** (2006), ע"פ 5751/98 **וואהיל זיר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ג (2), 712 (1999) ובש"פ 2891/04 **מדינת ישראל נ' חליל חואלד** (2004)];

3. לעניין רכב היונדאי, לא נמצאו ברכב כל ממצא פורנזי או אחר, שבכוחו לקשור לרכב את המשיבים. פשיטא, שאין גם הודעות עדים לעניין זה. למעשה, הקישור של המשיבים לרכב ולעבירות הקשורות בו, הוא קישור "מעין סטטיסטי" - נסיעתם של רכבי הסקודה והיונדאי לאורך כבדת דרך ממושכת, בצמידות זה לזה. נתון זה לבדו אינו יכול לשאת את כובד האישום, ולכן אף בסקירה לכאורית יש לקבוע כי התשתית הראייתית אינה מספקת לקביעת הקשר הפלילי בין המשיבים לבין גניבת היונדאי.

סוף-דבר:

1. אין מחלוקת כי שני המשיבים עברו עבירות של כניסה לישראל שלא כדין.
2. נמצא כי קיימת תשתית ראייתית מספקת לעיקרן של עבירות שעברו המשיבים יחד ובקשר לסקודה: קבלה ושימוש ברכב גנוב, החזקת מכשירי פריצה לרכב, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה וחבלה בכוונה מחמירה. אינני קובע כך לעניין העבירה של שינוי זהות של רכב, שממילא טפלה לעיקר.
3. מחמת הזהירות, אקבע כי לא קיימת תשתית ראייתית מספקת לעבירות פריצה לרכב וגניבת רכב שבוצעו ברכב היונדאי.
4. מחמת זהירות ששורשה בתהייה המסוימת לגבי זהותו של הנהג-בפועל של הסקודה, אקבע כי לא קיימת

תשתית ראייתית מספקת לעבירות שיוחסו פרטנית למשיבים לפי סדר ישיבתם ברכב לדעת התביעה - נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, ללא פוליסת ביטוח תקפה על נהיגתו והפקרה לאחר פגיעה, שיוחסו למשיב 1, והפרת חובת נוסע שיוחסה למשיב 2.

5. העבירות, המנויות בסעיף 2 לעיל, מלמדות על תכנית עבריינית מורכבת ועל חוסר מורא מהחוק ומשלוחיו, כמו-גם על נכונות שלוחת-רסן לסכן משתמשים אחרים בדרך ועד-כדי אדישות לאפשרות של חבלות קשות (ומוות), שהן תוצאה מסתברת וצפויה מהתנהגותם הפרועה של המשיבים; לכך מצטברות הרשעותיהם הקודמות של שני המשיבים בגין עבירות דומות, לרבות עונשי מאסר בפועל ולגבי משיב 1 גם מאסר מותנה בר-הפעלה; ואלו מצביעות על מסוכנותם הגבוהה של המשיבים.

6. הדיון יימשך עתה במעמד הצדדים.

ניתנה היום, י' כסלו תש"פ, 08 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.